

AGENCY DATA CATALOG ON DATA GOVERNANCE FRAMEWORK FOR DATA AVAILABILITY

Rungroch BUNSAI¹ and Waranya POONNAWAT²

1 Master of Science Program in Information and Communication Technology, School of Science and Technology, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

2 School of Science and Technology, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand;
staspwar@stou.ac.th (Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 7 April 2025

Revised: 21 April 2025

Published: 6 May 2025

ABSTRACT

The purpose of this study was 1) setting and configuring the agency data catalog on the government data governance framework to present data availability, 2) evaluate the efficiency of the agency data catalog, and 3) assessing user satisfaction regarding the system's data Availability. The Researcher's methodology was to develop the agency data catalog and create metadata for the data catalog pilot by the government data governance framework. The data catalog pilot was then integrated into the agency data catalog system. The system's data availability was tested in four key areas: 1) data efficiency in compliance with the government data governance framework, 2) system capacity to support concurrent usage and maintain stability, 3) functionality to accommodate a large number of users and provide efficient data retrieval, and 4) user satisfaction with the agency data catalog system. The survey results indicated a high level of Satisfaction. The findings suggest that implementing the data catalog and agency data catalog by the Data Government Framework significantly enhances data availability. The system enables quick access to accurate, complete, and up-to-date data, improving overall data readiness.

Keywords: Data Government Framework, Agency Data Catalog, Data Availability, Metadata, Digitalization of Public Administration and Services Delivery Act

CITATION INFORMATION: Bunsai, R., & Poonnawat, W. (2025). Agency Data Catalog on Data Governance Framework for Data Availability. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(5), 61

ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อความพร้อมใช้งานข้อมูล

รุ่งโรจน์ บุญใส¹ และ วรัญญา ปุณณวัฒน์²

1 แผนกวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; staspwar@stou.ac.th (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) จัดทำบัญชีข้อมูลและระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน (Agency Data Catalog) ตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 2) ประเมินประสิทธิภาพระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน และ 3) ประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานข้อมูลของระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน วิธีการศึกษาโดยจัดทำบัญชีข้อมูล และจัดทำระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ รวมทั้ง นำเข้าบัญชีข้อมูลต้นแบบเข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน โดยมีการทดสอบประสิทธิภาพเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานข้อมูลของระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านข้อมูลที่ได้ดำเนินการตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 2) ด้านระบบที่รองรับการใช้งานได้พร้อมกัน และมีความเสถียร 3) ด้านฟังก์ชันการทำงานที่สามารถรองรับผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) ด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานข้อมูลของระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าสามารถเพิ่มความพร้อมใช้งานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว และเพิ่มความพร้อมใช้งานของข้อมูล

คำสำคัญ: ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน, ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ, ความพร้อมใช้งานข้อมูล, เมทาดาดา, พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐ

ข้อมูลการอ้างอิง: รุ่งโรจน์ บุญใส และ วรัญญา ปุณณวัฒน์. (2568). ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อความพร้อมใช้งานข้อมูล. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(5), 61

บทนำ

ข้อมูลจัดเป็นทรัพย์สินที่สำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาเชิงนโยบายและการปฏิบัติ ทั้งในเรื่องความซ้ำซ้อนของข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (การรักษาความลับ การเข้าถึงข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคล) คุณภาพของข้อมูล (ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเป็นปัจจุบัน) การเปิดเผยข้อมูล (หน่วยงานเจ้าของข้อมูลไม่อนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล กระบวนการขอใช้ข้อมูลที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน ข้อมูลไม่อยู่ในรูปแบบที่ใช้งานต่อได้ง่าย) และยังไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม หรือประเด็นปัญหาและอุปสรรค ส่งผลให้การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ยังไม่เป็นรูปธรรม โดยที่ ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT)) ตามข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) โดยประเทศไทยเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT มาแล้วทั้งสิ้น จำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ.2545 ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ.2550 และครั้งที่ 3 ในปี พ.ศ.2560 โดยผลการประเมินพบว่า ประเทศไทยยังมีข้อจำกัดเรื่องการจัดเก็บข้อมูลสถิติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยที่ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดให้มีการจัดเก็บข้อมูลสถิติด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism and Proliferation Financing (AML/CFT/CPF)) ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดเก็บข้อมูลสถิติที่จำเป็นเพื่อแสดงถึงประสิทธิผลของการดำเนินงานด้าน AML/CFT/CPF ของประเทศไทยที่เห็นเป็นรูปธรรม และใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาเรื่อง “ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ 1) จัดทำบัญชีข้อมูลและระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน (Agency Data Catalog) ตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อนำเสนอข้อมูลที่มีความพร้อมใช้งาน 2) ประเมินประสิทธิภาพระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน และ 3) ประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานข้อมูลของระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน โดยการศึกษาครอบคลุมการวิเคราะห์กรอบธรรมาภิบาลข้อมูล การจัดทำบัญชีข้อมูลด้วยซอฟต์แวร์ CKAN Open-D การรวบรวมข้อมูลสถิติตามข้อแนะนำ FATF การทดสอบระบบ และการประเมินประสิทธิภาพของระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน สมมติฐานระบุว่าระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จะช่วยเพิ่มความพร้อมใช้งานข้อมูลด้าน AML/CFT/CPF ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อมูลจะมีคุณภาพสูง รวมถึง สนับสนุนตามข้อแนะนำของ FATF ด้านการจัดเก็บสถิติอย่างเป็นระบบ สามารถรองรับการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คาดว่าความพร้อมใช้ของข้อมูลบนระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานจะได้รับความพึงพอใจในระดับสูงจากผู้ใช้งาน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ 1) มีบัญชีข้อมูลต้นแบบและระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อนำเสนอข้อมูลมีความพร้อมใช้งาน จะช่วยให้หน่วยงานต่างๆ สามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลรองรับ ลดการตัดสินใจบนข้อมูลที่ขาดความเชื่อถือหรือไม่เพียงพอ 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดเก็บข้อมูลสถิติที่จำเป็นเพื่อแสดงถึงประสิทธิผลของการดำเนินงานด้าน AML/CFT /CPF ของประเทศไทยที่เห็นเป็นรูปธรรม และใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT และ 3) หน่วยงานภาครัฐสามารถติดตามและควบคุมการจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน และการเข้าถึงข้อมูล รวมทั้ง 4) การบริหารจัดการข้อมูลที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำรายการข้อมูลสถิติด้าน AML/CFT/CPF ให้มีความสอดคล้องเป็นมาตรฐานเพื่อความพร้อมใช้งาน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562 มาตรา 8 5) ระบุให้หน่วยงานภาครัฐต้องจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐและบัญชีข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เป็นส่วนหนึ่งของการ

จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ รวมทั้ง สอดคล้องตามข้อแนะนำของ Financial Action Task Force (FATF) Recommendations No.33 ที่เน้นการเก็บข้อมูลสถิติ AML/CFT ให้สามารถนำไปใช้ในการประเมินผลด้านประสิทธิภาพ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ หมายถึง การอบการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส มั่นคงปลอดภัย และน่าเชื่อถือ โดยครอบคลุมการควบคุมคุณภาพ ความปลอดภัย และการเข้าถึงข้อมูลตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562) เป้าหมายคือ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและการตัดสินใจด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2562) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security) การรักษาความลับ ความสมบูรณ์ และการสำรองข้อมูล 2) ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Data Privacy) การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลด้วยความยินยอม และ 3) คุณภาพข้อมูล (Data Quality) ความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน บัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog) หมายถึง ระบบที่รวบรวมรายการข้อมูลหน่วยงานพร้อมคำอธิบาย (Metadata) เพื่อให้ค้นหาและใช้งานได้สะดวก ลดความซ้ำซ้อน และสนับสนุนการบูรณาการข้อมูล (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) กระบวนการจัดทำประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดทำชุดข้อมูลและ Metadata 2) นำขึ้นระบบ 3) อ้างอิงแหล่งต้นทาง 4) ลงทะเบียน และ 5) ปรับปรุงให้ทันสมัย (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2565) ระบบบริการบัญชีข้อมูล หมายถึง การใช้เทคโนโลยี เช่น CKAN Open-D พัฒนาขึ้นโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ภายใต้ความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. เพื่อจัดการข้อมูลเปิดและบัญชีข้อมูลหน่วยงาน รองรับการค้นหาภาษาไทย การเชื่อมโยงข้อมูล และการแสดงผล Visualization (NECTEC, 2565) มี 3 รูปแบบการใช้งาน ได้แก่ การติดตั้งภายในองค์กร ใช้ระบบบัญชีร่วมกันภายในกระทรวง และใช้บริการระบบบัญชีข้อมูลบนคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud Service: GDCC) มาตรฐานความพร้อมใช้งานและความปลอดภัย หมายถึง กรอบที่ทำให้ข้อมูลพร้อมใช้และปลอดภัย เช่น ISO/IEC 27001 (ความปลอดภัยข้อมูล), ISO/IEC 25012 (คุณภาพข้อมูล) เพื่อให้ข้อมูลมีคุณภาพและเข้าถึงได้ตามความต้องการ (ISO, 2022) เทคโนโลยีการจัดการข้อมูล หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งาน (DAMA-DMBOK, 2020) ข้อแนะนำ FATF มาตรฐานสากลที่ไทยต้องปฏิบัติตามเพื่อป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนการก่อการร้าย ข้อแนะนำที่ 33 เน้นการเก็บสถิติ เช่น ธุรกรรมสงสัยและการยึดทรัพย์ เพื่อแสดงประสิทธิผล (FATF, 2015) การประเมิน 3 ครั้ง (2544, 2550, 2560) ชี้ว่าควรพัฒนาระบบข้อมูลให้เป็นระบบ AML/CFT/CPF หมายถึง Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism and Proliferation Financing หรือการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยของ ปัฐมา กระต่ายทอง (2560) ที่เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแหล่งต่างๆ และลดความซ้ำซ้อนด้วยการจัดทำ Metadata งานวิจัยของ อรรชิรา ธนกิจวรบูลย์ (2562) พบว่าธรรมาภิบาลบิกดาตาในโรงพยาบาลเพิ่มประสิทธิภาพข้อมูล รัฐสิทธิ์ สุขะหุต (2562) พัฒนาระบบข้อมูลเปิดระดับ เมือง และ จุฬา ม่วงกล้า (2564) เสนอกรอบธรรมาภิบาลเพื่อรัฐบาลดิจิทัลเน้นความโปร่งใสและการบูรณาการข้อมูล

สมมติฐานการวิจัย

- 1) ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จะช่วยเพิ่มความพร้อมใช้งานข้อมูลด้าน AML/CFT/CPF ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานมีประสิทธิภาพสูง มีคุณภาพข้อมูลสูง โดยมีความครบถ้วนของข้อมูล และมีความถูกต้อง
- 3) สามารถทำให้ข้อมูลด้าน AML/CFT/CPF มีความพร้อมใช้งานและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นไปตามข้อแนะนำของ FATF ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลสถิติด้าน AML/CFT/CPF ได้อย่างเป็นระบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

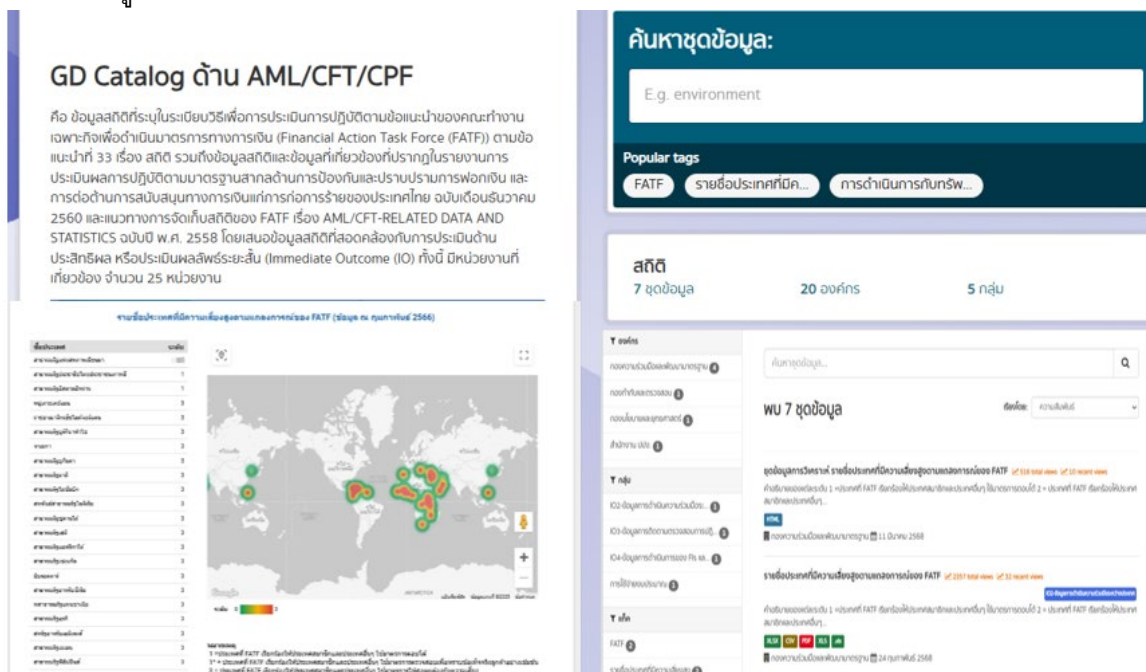
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Development Research) โดยจัดทำระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน (Agency Data Catalog) และจัดทำข้อมูลต้นแบบด้าน AML/CFT/CPF ตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ใช้งานระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นผู้ใช้งานระบบบัญชีข้อมูลด้าน AML/CFT/CPF เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 1) คู่มือและแบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลสถิติ AML/CFT/CPF 2) Microsoft Excel Template สำหรับ Metadata ตามมาตรฐาน สพร. 3) โปรแกรม CKAN Open-D 4) Apache JMeter สำหรับทดสอบประสิทธิภาพ และ 5) แบบสำรวจความพึงพอใจ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมการวิเคราะห์ความต้องการ การออกแบบระบบ การทดสอบ และการประเมินความพึงพอใจ โดยมีขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์ความต้องการ: ศึกษาข้อมูลสถิติ AML/CFT/CPF จากคู่มือการจัดเก็บข้อมูลสถิติด้าน AML/CFT/CPF 74 แบบฟอร์ม คัดเลือก 42 แบบฟอร์มหมวด A และจัดทำชุดข้อมูลต้นแบบ 8 ชุด พร้อมวิเคราะห์กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และกระบวนการจัดทำบัญชีข้อมูล 5 ขั้นตอน (สำนักงาน ปปง., 2560) การออกแบบและจัดทำระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานโดยใช้ CKAN Open-D บนระบบ GDCC จัดทำ Metadata 14 รายการตามมาตรฐาน และนำเข้าชุดข้อมูลต้นแบบสู่ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน การทดสอบระบบ: ทดสอบประสิทธิภาพด้วย Apache JMeter โดยกำหนด Load Test (500 ผู้ใช้งาน) และ Performance Test (100 ผู้ใช้งาน) รวมทั้ง ทดสอบการใช้งาน (User Acceptance Test) แบบ Black Box Testing 11 รายการ การประเมิน: การวัดความพร้อมใช้งานข้อมูลตามตัวชี้วัดของสำนักงาน ก.พ.ร. และประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ด้วย Google Form แบ่ง 3 ส่วน: ข้อมูลทั่วไป การใช้งาน และความพึงพอใจ 4 ด้าน

ผลการวิจัย

ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างเป็นระบบ สามารถเพิ่มความพร้อมใช้งานของข้อมูล AML/CFT/CPF และช่วยให้การบริหารจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางของ FATF สรุปได้ดังนี้

1) การจัดทำระบบบัญชีข้อมูลตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 1.1) ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ (GD Catalog) เพื่อให้สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ 1.2) มีการจัดทำบัญชีข้อมูลด้าน AML/CFT/CPF ที่สอดคล้องตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 1.3) การจัดทำระบบบัญชีข้อมูลด้าน AML/CFT/CPF เป็นไปตามแนวทางของ FATF ข้อแนะนำที่ 33 ซึ่งเน้นการจำกัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล AML/CFT/CPF

ภาพที่ 2 ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน (Agency Data Catalog)

2) ความพร้อมใช้งานและการเข้าถึงข้อมูล 2.1) ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน สามารถเพิ่มความพร้อมใช้งานของข้อมูลผ่านระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ (GD Catalog) ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น 2.2) มีการจัดทำ Metadata ตามแนวทางการจัดทำรายชื่อชุดข้อมูลและคำอธิบายข้อมูล (Metadata) สำหรับบัญชีข้อมูลภาครัฐ ที่สอดคล้องตามที่ สพร. กำหนด ซึ่งเป็นมาตรฐานตามกรอบแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2.3) รองรับ API และเครื่องมือค้นหา เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้งานข้อมูลได้อย่างสะดวก

3) การประเมินประสิทธิภาพและประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน 3.1) ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานได้รับการทดสอบประสิทธิภาพโดยใช้ Apache JMeter และทดสอบการเรียกใช้งานข้อมูล พบว่าระบบสามารถรองรับผู้ใช้งานจำนวนมาก ช่วงเวลาเดียวกัน และมีประสิทธิภาพในการเรียกใช้งานข้อมูล 3.2) ผลการประเมินประสิทธิภาพความพร้อมใช้ของข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ ตามตัวชี้วัดการพัฒนาาระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) อยู่ในระดับเป้าหมายขั้นสูง คือ มีระบบบัญชีข้อมูล และจัดทำข้อมูลเปิดที่ถูกจัดอยู่ในหมวดหมู่สาธารณะอย่างน้อยร้อยละ 50 ของชุดข้อมูลเปิดในบัญชีข้อมูล สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ตามมาตรฐานคุณลักษณะแบบเปิดที่ สพร. กำหนด และ 3.3) ผลสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานพบว่า ผู้ใช้งานได้ให้คะแนนในระดับสูง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจเกี่ยวกับความ

พร้อมใช้งานข้อมูลของระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอธิบายได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านข้อมูล ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ ด้านการใช้งานมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) และด้านการออกแบบและขั้นตอนมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48)

ตารางที่ 1 แสดงผลความพึงใจเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานข้อมูลของระบบบัญชีข้อมูล

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1) ด้านการออกแบบ/ขั้นตอน	4.63	0.48	มากที่สุด
2) ด้านข้อมูล	4.77	0.42	มากที่สุด
3) ด้านการใช้งาน	4.67	0.47	มากที่สุด
สรุปผลการประเมิน	4.63	0.48	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้มีการนำหลักการธรรมาภิบาลข้อมูลมาเป็นแนวทางในการจัดทำรายการข้อมูลสถิติด้าน AML/CFT/CPF ให้มีความสอดคล้องเป็นมาตรฐานเพื่อความพร้อมใช้งาน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562 มาตรา 8 (5) ระบุให้หน่วยงานภาครัฐต้องจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ และบัญชีข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ รวมทั้ง สอดคล้องตามข้อแนะนำของ Financial Action Task Force (FATF) Recommendations No.33 ที่เน้นการเก็บข้อมูลสถิติ AML/CFT ให้สามารถนำไปใช้ในการประเมินผลด้านประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยพบว่า การจัดทำรายการข้อมูลต้นแบบให้สอดคล้องตามมาตรการและแนวปฏิบัติตามธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐและบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบบัญชีหน่วยงาน จะสามารถลดข้อปัญหาความไม่พร้อมใช้ของข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ ข้อมูลมีความซ้ำซ้อน ขาดความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล ขาดคุณภาพของข้อมูล ขาดประสิทธิภาพในการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่ายและนำไปใช้งาน ต่อได้โดยง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัฏมา กระต่ายทอง (2560) ที่เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแหล่งต่างๆ และลดความซ้ำซ้อนด้วยการจัดทำ Metadata รัฐสิทธิ์ สุชะหุต (2562) ที่เน้นการพัฒนากระบวนการจัดการข้อมูลเปิด ที่ลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬา ม่วงกล้า (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่าธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็นกรอบการทำงานที่ช่วยให้ภาครัฐสามารถใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม และการพัฒนา Open Data และการสร้างระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) สอดคล้องกับการเพิ่มความโปร่งใสและความพร้อมใช้งานของข้อมูล ดังนั้น การจัดทำข้อมูลสถิติด้าน AML/CFT/CPF และระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ สามารถนำไปประยุกต์เพื่อใช้งานได้จริง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความพร้อมใช้ของข้อมูล ดังนี้ 1) เพิ่มความโปร่งใสและความพร้อมใช้งานของข้อมูล โดยการใช้ระบบบัญชีข้อมูล ช่วยให้ข้อมูลมีมาตรฐานและสามารถเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นระบบ 2) สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับแนวทางของ FATF (ข้อแนะนำที่ 33) ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานต้องมีระบบจัดเก็บและบริหารข้อมูล AML/CFT อย่างเป็นมาตรฐาน 3) ช่วยลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล โดยการจัดทำเมทาดาทา ของข้อมูล ช่วยให้การบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 4) ข้อจำกัดของระบบ โดยที่ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน จะช่วยให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น แต่ยังมีข้อจำกัดในการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และต้องพัฒนา API และ Dashboard เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการศึกษาระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรมีการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ ซึ่งเป็นการบูรณาการบัญชีข้อมูลเข้าด้วยกัน และใช้ประโยชน์บัญชีข้อมูลร่วมกัน ในมาตรฐานเดียวกัน
 - 2) การพัฒนา API เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลหรือการใช้ข้อมูลเปิด (Open Data) รวมทั้ง การสร้างรูปแบบการแสดงผล (Dashboard) ที่สามารถรองรับการเรียกใช้ข้อมูลตามข้อกำหนดของระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog)
 - 3) การจัดทำบัญชีข้อมูลภายในหน่วยงาน ระบุชุดข้อมูล และจัดระดับความสำคัญของข้อมูลเปิดภาครัฐที่จะนำไปเปิดเผย อย่างน้อยควรกำหนดให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดตามหน้าที่หรือภารกิจ ของหน่วยงานของรัฐ
- ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป**

- 1) ระบบบัญชีข้อมูลที่บูรณาการทุกหน่วยงาน ที่เชื่อมโยงกับเว็บไซต์ Data.go.th เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่ต้องการให้บริการข้อมูลแบบเปิด ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อไป
- 2) การประเมินความสอดคล้องและประสิทธิภาพของข้อมูลด้วยระบบ AI ตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Government Data Governance) เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางการจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ จะครอบคลุมถึงการควบคุมคุณภาพของข้อมูล การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การกำกับดูแลสิทธิการเข้าถึงข้อมูล และการใช้ข้อมูลอย่างถูกต้องตามกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2560). *ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ*. สืบค้นจาก <https://standard.dga.or.th/standard/dg-standard/1232/>.
- จุฬา ม่วงกล้า. (2564). *ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐสู่วิถีปฏิบัติเพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการรัฐบาลดิจิทัล*. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsid/article/view/244891/>.
- ปัฐมา กระต่ายทอง. (2560). *เทคนิคการตรวจสอบหาชนิดข้อมูลเชิงความหมายเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงชุดข้อมูลชนิด RDF*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการคอมพิวเตอร์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัฐสิทธิ์ สุขะหุต. (2562). *การพัฒนาแบบต้นแบบสำหรับการบริหารจัดการและให้บริการข้อมูลเปิดระดับเมือง: รายงานฉบับสมบูรณ์*. สืบค้นจาก https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:172209/.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2562). *แนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ*. สืบค้นจาก <https://gdhelppage.gdcatalog.go.th/>.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน). (2564). *มาตรฐานและแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Government Data Governance Framework)*. สืบค้นจาก <https://standard.dga.or.th/>.
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. (2560). *รายงานการประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทย ฉบับเดือนธันวาคม 2560*. สืบค้นจาก [https://www.amlo.go.th/amlo-intranet/en/files/FATF%20Recommendations%202012%20columns\(8\).pdf/](https://www.amlo.go.th/amlo-intranet/en/files/FATF%20Recommendations%202012%20columns(8).pdf/).
- สวรินทร์ ฤกษ์อยู่สุข และ พรพันธุ์ เรืองวงษ์งาม. (2564). *การใช้ประโยชน์ข้อมูลแบบเปิดเผยเพื่อการวิเคราะห์การกระจายตัวของจุดความร้อนบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย*. สืบค้นจาก <https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/jsid/article/view/24489/>.
- สิษฐ์ ภูภัทรกิจ. (2560). *การศึกษาการออกแบบกรอบการพัฒนาระบบงานข้อมูลเพื่อรองรับข้อมูลขนาดใหญ่: กรณีศึกษาราชการแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- อุเทน บัวแสง และ ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ. (2565). *กรอบการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทย*. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/254940/>.
- อรธิธา ธนกิจวรบุญ. (2562). *แนวทางการสร้างธรรมาภิบาลเพื่อกำกับดูแลเทคโนโลยีบิทดาดา:กรณีศึกษาโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายและการบริหารดิจิทัล), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Financial Action Task Force. (2012). *International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation: The FATF recommendations*. Retrieved from <https://www.fatf-gafi.org/>.
- Financial Action Task Force. (2015). *AML/CFT-related data and statistics: Guidelines for collection and assessment*. Retrieved from <https://www.fatf-gafi.org/>.
- W3C. (2014). *Data catalog vocabulary (DCAT)*. Retrieved from <https://www.w3.org/TR/vocab-dcat/>.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2025 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).